

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

JAKA POWINNA BYĆ CENA CHLEBA, CZYLI JAK FIRMY PRZYGOTOWUJĄ SWOJE CENNIKI?

PAULINA DĘBNIAK

Politechnika Gdańska

Data: 13.04.2023

Podczas dzisiejszych zajęć

Dowiemy się

Co to jest cena?

Dlaczego odpowiedni poziom ceny jest istotny dla producenta/sprzedawcy?

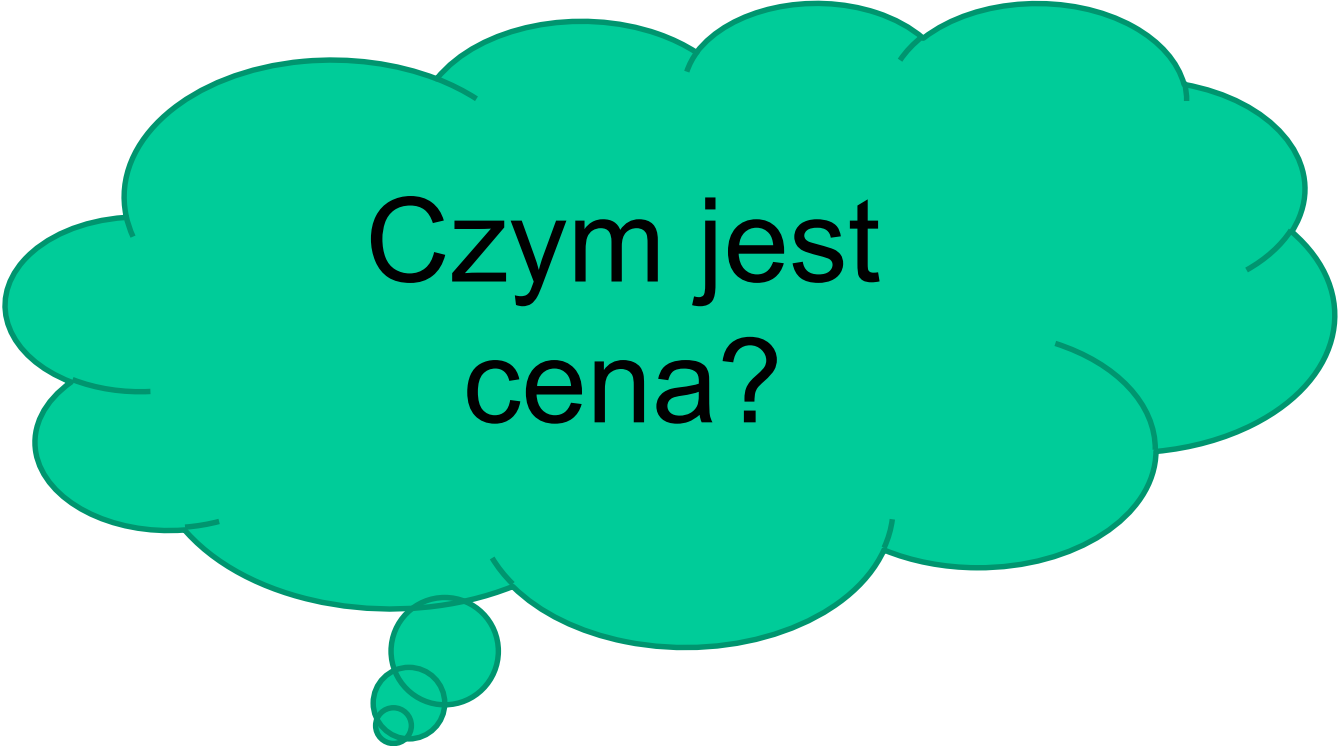
Jak kalkulować cenę?

Jak inflacja wpływa na cenę chleba?

Nauczymy się

Analizować czynniki wpływające na poziom ceny

Kalkulować cenę produktu

Czym jest
cena?

Definicja ceny, którą można znaleźć w Internecie

- **Cena** (łac. pretium) to określona wartość wyrażona w pieniądzu, będąca ekwiwalentem danego dobra.
- Kupujący dokonując transakcji zakupu dobra lub usługi jest obowiązany zapłacić sprzedającemu równowartość ceny.
- Dla kupującego cena stanowi koszt, jaki musi być poniesiony w momencie zakupu; pewna wartość, z której on musi zrezygnować w zamian za nabycie dobra lub usługi.
- Dla sprzedawcy natomiast cena stanowi źródło przychodu.

Definicja ceny, którą można znaleźć w podręczniku akademickim studenta ekonomii

- **Cena** jest dla poszczególnych podmiotów gospodarujących informacją o przebiegu procesów gospodarczych; jest dla nich parametrem, który umożliwia im przeprowadzenie poprawnego rachunku ekonomicznego.
- Cena kształtuje się w wyniku gry popytu i podaży i oddziałuje zwrotnie na kształtowanie się popytu i podaży; jest głównym czynnikiem współokreślającym te wielkości.
- Ceny, sprowadzając do wspólnego mianownika nakłady i wyniki, pozwalają zobiektywizować alternatywny wybór. Jest to agregacyjna funkcja ceny.
- Ceny są informacją, są sygnałem rynku kierowanym w stronę podmiotów gospodarczych skłaniających ich do podjęcia optymalnego wyboru. (funkcja informacyjna)

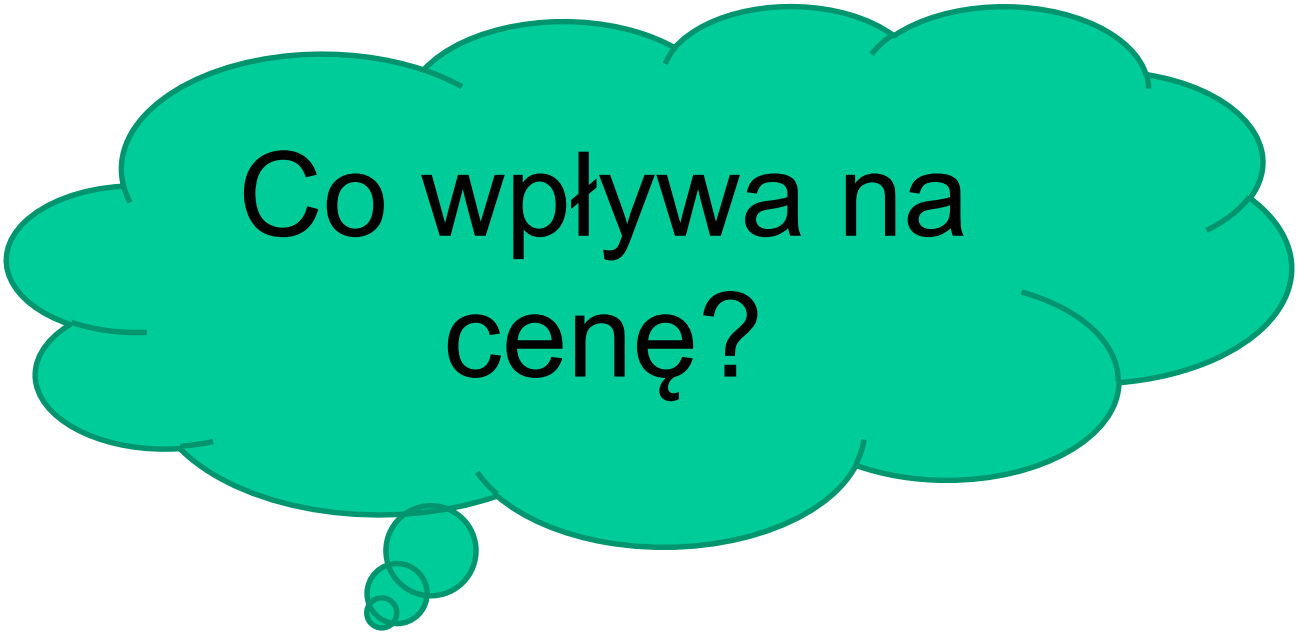
Definicja ceny wierszem pisana

Czym jest cena? To gotowa
Informacja (bez niej bieda),
Ile płacić masz za towar
I za ile ktoś go sprzeda.
Za wysoka nie sprzedaje,
Tracą sklepy, gdy zbyt niska.
By zrozumieć, jak powstaje,
Warto przyjrzeć się jej z bliska.

Chcąc ulepić mysz chudzinę
I mieć za nią serek biały,
Musisz zdobyć plastelinę,
Czyli kupić materiały.
Dolicz pracę nieprzyjemną,
Gdy nabiera mysz wyglądu,
A gdy lepisz nocą ciemną,
Trzeba dodać cenę prądu.
Targowisko jest przy porcie.
Z bratem jedziesz w stronę portu,
Brat zapłaty żąda w torcie-
Takie koszty są transportu.
Czas rachunek prosty zrobić:
Policz koszty nieboraczki,
Dodaj ile chcesz zarobić
I masz cenę na zwierzaczki.

Tanią mysz ktoś z miejsca kupi,
Nim od stania spuchnie noga,
Lecz gdy słyszysz „nie bądź głupi,
Mysz jest ładna, lecz za droga” –
Czas na ceny obniżanie.
Może starczy na ser biały...
Tylko nie sprzedawaj taniej,
Niż cię myszy kosztowały.

Co wpływa na
cenę?

Rysunek 1. Czynniki istotnie oddziałujące na proces ustalania ceny.

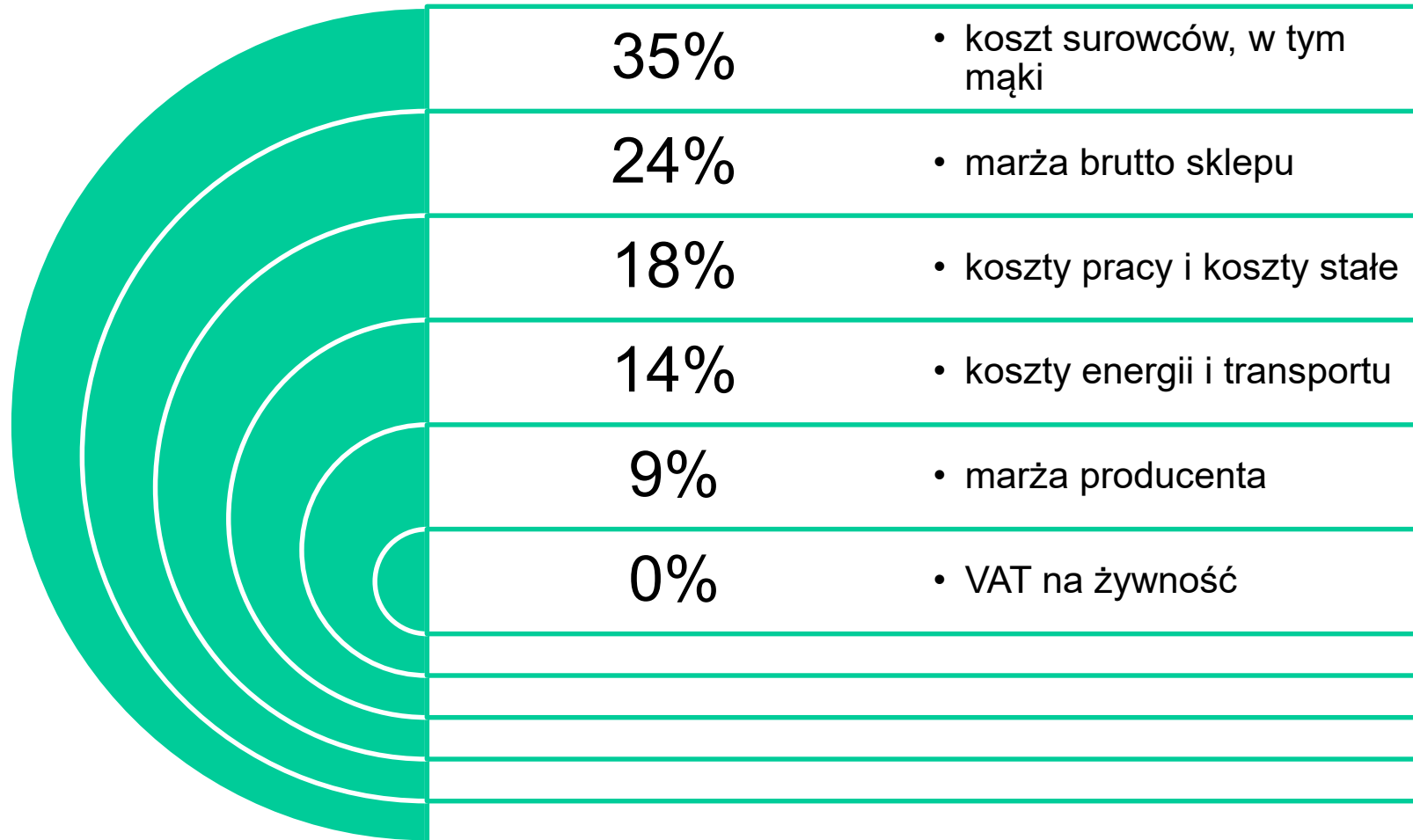

Źródło: Balina R., Cena w kalkulacji kosztów produktu przedsiębiorstwa piekarniczego. Roczniki Ekonomiczne Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, 2012, nr 5, s. 181-189

Co wpływa na
cenę chleba?

Co składa się na cenę chleba:

Kalkulacja produktu

- W literaturze przedmiotu można znaleźć wiele przykładów kalkulowania jednostkowego kosztu wytworzenie produktu
- Posłużymy się pojęciem kosztu granicznego, który jest rezultatem zużycia komponentów majątku, w takich ilościach i w takim czasie, jakiego wymaga produkt, aby mógł powstać w sensie fizycznym.
- Definicja ta obejmuje swym zakresem zarówno koszty bezpośrednie jaki i koszty pośrednie związane z produktem.

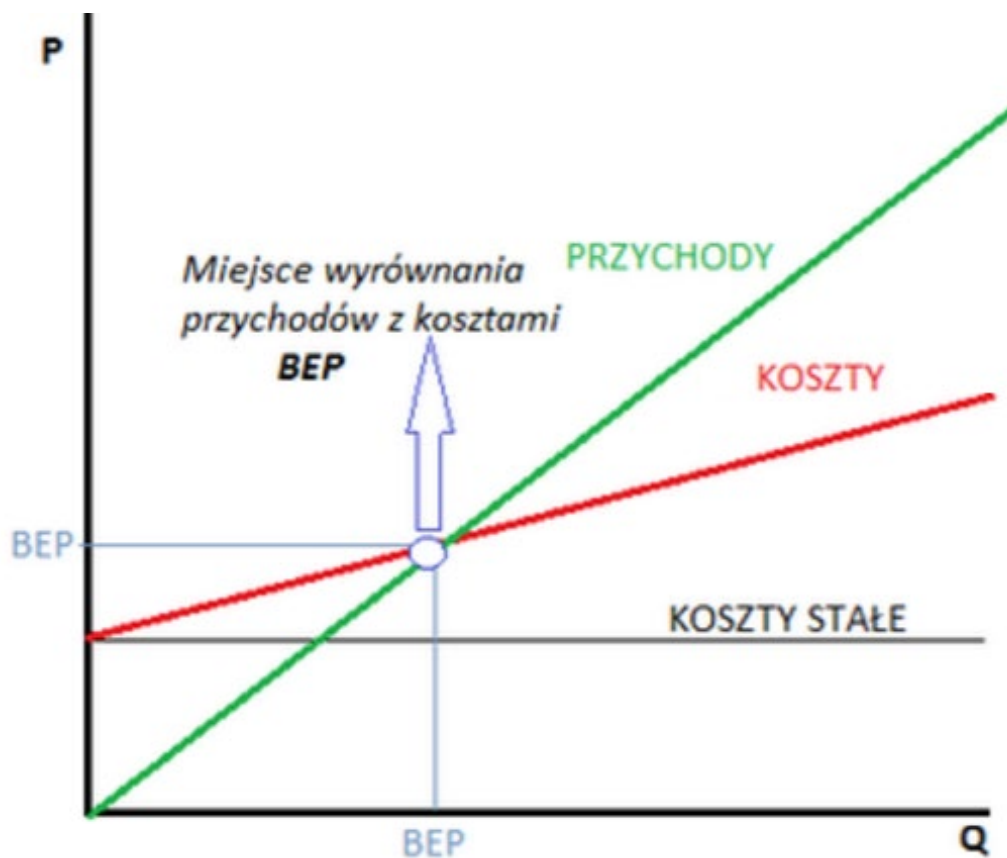
Kalkulacja produktu

- W przypadku zakładów piekarniczych do kosztów bezpośrednich zalicza się:
  - ❑ surowce,
  - ❑ koszty związane z wynagrodzeniami pracowników produkcyjnych,
  - ❑ koszty energii związanej bezpośrednio z wytworzeniem produktów,
  - ❑ koszty dostarczenia produktu do odbiorcy.

- Do pośrednich natomiast wlicza się koszty:
  - ❑ sprzedaży, które uwzględniają koszty związane z: wynagrodzeniami pracowników działu sprzedaży i ekspedycji, obsługą działu handlowego oraz marketingiem,
  - ❑ zarządzania nieruchomościami w tym: czynsze, opłaty za dzierżawę, ubezpieczenia nieruchomości itp.,
  - ❑ obsługi administracji, do których zaliczono koszty opłat telefonicznych i pocztowych, ochrony mienia, wynagrodzeń pracowników administracji,
  - ❑ remontów obcych i własnych oraz zużycia materiałów technicznych,
  - ❑ podatków, ubezpieczeń i amortyzacji.

Próg rentowności

Próg rentowności (z ang. Break Even Point - BEP), to miejsce, w którym osiągnięte przychody ze sprzedaży zrównują się z poziomem poniesionych kosztów.

W punkcie BEP analizowane przedsiębiorstwo nie osiąga zysków, ale i nie ponosi żadnych strat.

Próg rentowności

BEP w ujęciu ilościowym - Przedstawia on, jaką ilość danego produktu powinniśmy wyprodukować, aby nie ponieść żadnych strat - tzn. aby ewentualne przychody były równe poniesionym kosztom.

- **Koszty stałe / (cena produktu – jednostkowe koszty zmienne)**

BEP w ujęciu wartościowym - Przedstawia on wartość sprzedaży, wyrażoną w zł, jaką przedsiębiorstwo powinno osiągnąć aby nie ponosić żadnych strat z działalności.

- **BEP ilościowy * cena produktu**

BEP w ujęciu procentowym - Który przedstawia, jaki procent zdolności produkcyjnych przedsiębiorstwa musi zostać wykorzystany aby wygenerowane przez firmę przychody były równe jej poniesionym kosztom.

- **BEP ilościowy/ zdolność produkcyjna przedsiębiorstwa**

Ile będzie kosztował chleb? Jak powinna być cena chleba?

Przepis na: Chleb domowy

Składniki:

Rozczyn:

30 g świeżych drożdży

3 łyżeczki cukru

1 łyżka mąki pszennej

50 ml letniej wody

Ciasto:

550 g mąki pszennej chlebowej lub pszennej tortowej

320 ml letniej wody

2 łyżki miękkiego masła

1 płaska łyżka soli

1 łyżka maku

jedna łyżka - pojemność 15 ml (15 g)

Ceny chleba a inflacja

źródło: GUS Łódź

Poetycko o inflacji

Wszyscy boją się inflacji.
Czemu? Pora odkryć karty:
W tej dość trudnej sytuacji
Pieniądz staje się mniej warty.
By zrozumieć problem potem
I nie wdawać się w szczegóły,
Podam przykład: za dwa złote
Możesz kupić cztery buły.
Gdy pieniądza wartość spadnie,
Wyższe ceny spojrzą z półek.
Za dwa złote – łatwo zgadniesz –
Już nie kupisz czterech bułek.
Stoisz w sklepie razem z mamą,
Złote dwa obracasz w ręce.
Jeśli kupić chcesz to samo,
Musiś teraz wydać więcej.

Poetycko o inflacji

Gdy inflacja się panoszy
(co się w wielu krajach zdarza),
Wszyscy płacą więcej groszy:
Od rolnika po piekarza.

Siedzi rolnik przy stodole,
Zerka w portfel z miną marną.

Pragnie obsiać swoje pole,
Lecz podrożał nawóz, ziarno...

Wydał więcej. Zebrał plony,
Potem schował je w komorze.

- Chcąc zarobić – rzekł do żony –
Muszę zboże sprzedać drożej.

Droższe ziarno – droższe zboże,
Droższa mąka więc na półkach,

Prąd podrożyć także może
I dlatego droższa bułka.